

Den offentliga sektorns utgifter efter ändamål

2011

De offentliga utgifternas förhållande till bruttonationalprodukten sjönk år 2011 (översikten har lagts till 20.3.2013)

År 2011 var den offentliga sektorns totala utgifter 55,0 procent i förhållande till bruttonationalprodukten (BNP). Utgifterna i förhållande till BNP minskade från år 2010, då förhållandet var 55,8 procent. År 2011 var ökningen av den offentliga sektorns totala utgifter 4,6 procent, dvs. 4,6 miljarder euro. I förhållande till BNP minskade utgifterna, eftersom den nominella ökningen av bruttonationalprodukten var snabbare än ökningen av de offentliga utgifterna. År 2010 ökade de totala utgifterna med 3,1 procent.

Konsoliderade totalutgifter efter ändamål, den offentliga sektorn 2010–2011

Ändamål	År	Miljon euro	Kvoten till BNP, %
G0 Ändamål, totalt	2010	99 707	55,8
	2011	104 259	55,0
G01 Allmän offentlig förvaltning	2010	13 018	7,3
	2011	13 889	7,3
G02 Försvar	2010	2 789	1,6
	2011	2 753	1,5
G03 Samhällskydd och rättsskipning	2010	2 766	1,5
	2011	2 825	1,5
G04 Näringslivfrågor	2010	8 730	4,9
	2011	9 120	4,8
G05 Miljöskydd	2010	506	0,3
	2011	471	0,2
G06 Bostadsförsörjning och samhällsutveckling	2010	914	0,5
	2011	1 047	0,6
G07 Hälsa- och sjukvård	2010	14 130	7,9
	2011	14 829	7,8
G08 Fritidsverksamhet, kultur och religion	2010	2 204	1,2
	2011	2 300	1,2
G09 Utbildning	2010	11 735	6,6
	2011	12 091	6,4
G10 Social trygghet	2010	42 915	24,0
	2011	44 934	23,7

Den största huvudgruppen för offentliga utgifter var fortfarande socialskyddet, som uppgick till omkring 44,9 miljarder euro, dvs. 23,7 procent i förhållande till BNP. Av de sociala utgifterna var 33,1 miljarder euro sociala förmåner andra än in natura, dvs. understöd och pensioner till hushåll. Efter socialskyddet hänfördes näst mest utgifter till hälso- och sjukvård, 14,8 miljarder euro dvs. 7,8 procent i förhållande till BNP. Den tredje största uppgiften var allmän offentlig förvaltning.

Av den offentliga sektorns konsoliderade utgifter användes år 2011 omkring 40 procent inom lokalförvaltning och 32 procent inom sektorn Socialskyddsfonder. Resten, dvs. 28 procent, var utgifter inom statsförvaltningen.

Den offentliga sektorns konsumtionsutgifter ökade med 4,4 procent år 2011, dvs. i samma takt med de totala utgifterna. I förhållande till BNP var konsumtionsutgifterna 24,4 procent. Den största uppgiftsklassen inom konsumtionsutgifterna var hälso- och sjukvården. Konsumtionsutgifterna beskriver de löpande utgifter som åsamkas den offentliga sektorn av produktionen av tjänster.

Med den offentliga sektorns totala utgifter avses här den offentliga sektorns konsoliderade totala utgifter. Kapitalutgifterna, kapitaltransfereringarna och andra löpande transfereringar mellan offentliga sammanslutningar har eliminerats från de konsoliderade totalutgifterna. Eftersom de totala utgifterna till sin natur är bruttoutgifter, omfattar de t.ex. anskaffningar som gjorts från kommunernas egna affärsverk. Dessa anskaffningar ingår på motsvarande sätt i sektorns totala inkomster. Till den offentliga sektorn hör staten, lokalförvaltningen, arbetspensionsanstalter och övriga socialskyddsfonder.

Innehåll

1. Översikt över offentliga utgifter efter ändamål (översikten har lagts till 18.3.2013).....	4
1.1 Utgifterna i förhållande till bruttonationalprodukten har varierat.....	4
1.2 Ändamålen inom den offentliga sektorns undersektorer avviker från varandra.....	4
1.3 Utgiftsstrukturerna olika inom ändamålsgrupperna.....	5

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsoliderade totaltutgifter efter ändamål, den offentliga sektorn 2011.....	7
--	---

Figurer

Figur 1. De totala utgifterna inom den offentliga sektorn efter ändamål i förhållande till BNP åren 1991, 2001 och 2011.....	4
Figur 2. Utgiftsslagens andelar av den offentliga sektorns konsoliderade totala utgifter efter ändamål år 2011.....	5

Figurer

Figurbilaga 1. Konsoliderade totaltutgifter efter ändamål, den offentliga sektorn 1991–2011.....	9
--	---

1. Översikt över offentliga utgifter efter ändamål (översikten har lagts till 18.3.2013)

De konsoliderade totala utgifterna inom den offentliga sektorn ökade med 4,6 procent år 2011. Utgifterna i förhållande till BNP minskade emellertid, eftersom den nominella bruttonationalprodukten ökade snabbare än de offentliga utgifterna. Totalutgifterna uppgick till 104,3 miljarder euro, 55,0 procent i förhållande till BNP. Året innan var BNP-förhållandet 55,8 procent. Utgifterna ökade med 4,6 miljarder euro från året innan.

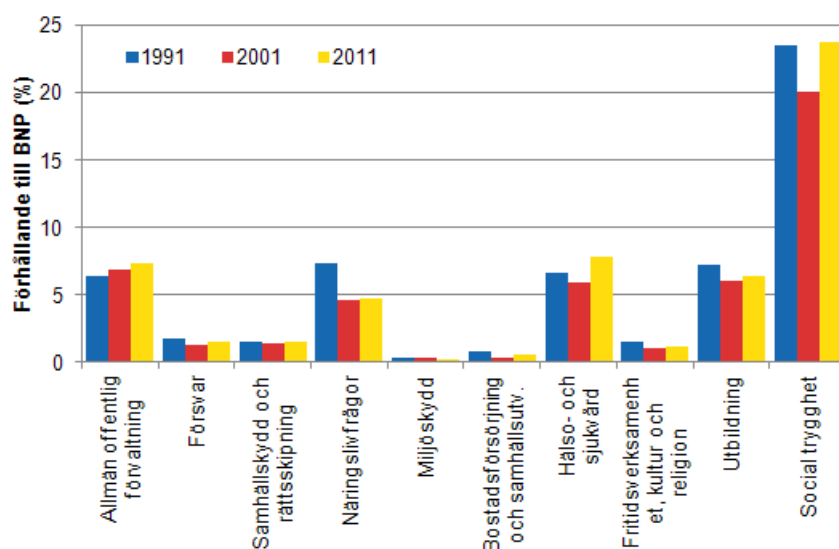
Den största ändamålsgruppen var socialt skydd, där utgifterna uppgick till 44,9 miljarder euro. De näst största ändamålsgrupperna var hälso- och sjukvård (14,8 miljarder euro), allmän offentlig förvaltning (13,9 md euro) och utbildning (12,1 md euro). Från år 2010 ökade socialskyddsutgifterna mest.

Ändamålsgruppen socialt skydd är indelad i nio undergrupper. Den största av dessa är ålderdom, där utgifterna uppgick till 21,7 miljarder euro. Den var samtidigt den undergrupp som ökade mest år 2011. Utgifterna inom ändamålsgruppen ålderdom består främst av pensioner. Av undergrupperna inom socialt skydd hänfördes näst mest utgifter till sjukdom och funktionshinder (9,1 md euro) och tredje mest till familj och barn (5,3 md euro). Utgifterna för arbetslöshet minskade med 0,5 miljarder euro och uppgick till 3,9 miljarder euro år 2011.

1.1 Utgifterna i förhållande till bruttonationalprodukten har varierat

De totala utgifterna i förhållande till BNP har varierat något under de senaste 20 åren. År 1991 var alla utgifter i förhållande till BNP 57,1 procent och år 2001 var de 48,0 procent. Utgifterna i förhållande till BNP ökade kraftigt år 2009, men har minskat efter det. Socialt skydd har varit den klart största ändamålsgruppen under hela granskningsperioden. Utgifter som riktats till näringslivsfrågor har minskat mest i förhållande till BNP, med 2,6 procentenheter från år 1991. Jämfört med år 2001 låg de dock på samma nivå. Hälso- och sjukvårdsutgifterna i förhållande till BNP har ökat med 1,1 procentenheter jämfört med år 1991 och med 1,9 procentenheter jämfört med år 2001.

Figur 1. De totala utgifterna inom den offentliga sektorn efter ändamål i förhållande till BNP åren 1991, 2001 och 2011

1.2 Ändamålen inom den offentliga sektorns undersektorer avviker från varandra

Den offentliga sektorn är indelad i tre sektorer: statsförvaltningen, lokalförvaltningen och socialskyddsfonderna som omfattar arbetspensionsanstalterna och de övriga socialskyddsfonderna. Med

lokalförvaltningen avses främst kommuner och samkommuner. Ändamålsstrukturerna är olika inom sektorerna.

Utgifterna inom den offentliga sektorns undersektorer kan granskas som icke-konsoliderade eller konsoliderade. Då utgifterna konsolideras elimineras löpande transfereringar, kapitaltransfereringar och kapitalutgifter mellan undersektorerna. Vanligtvis granskas den offentliga sektorns totala utgifter sammanlagt som konsoliderade och undersektorernas utgifter som icke-konsoliderade.

Då man granskar icke-konsoliderade totala utgifter, är utgifterna störst inom statsförvaltningen. År 2011 ökade statsförvaltningens icke-konsoliderade utgifter med 2,2 procent. De största ändamålsgrupperna inom staten är socialt skydd och allmän offentlig förvaltning. Mätt med konsoliderade utgifter är statsförvaltningen bara den tredje största sektorn, eftersom den gör stora transfereringar till andra offentliga sektorer.

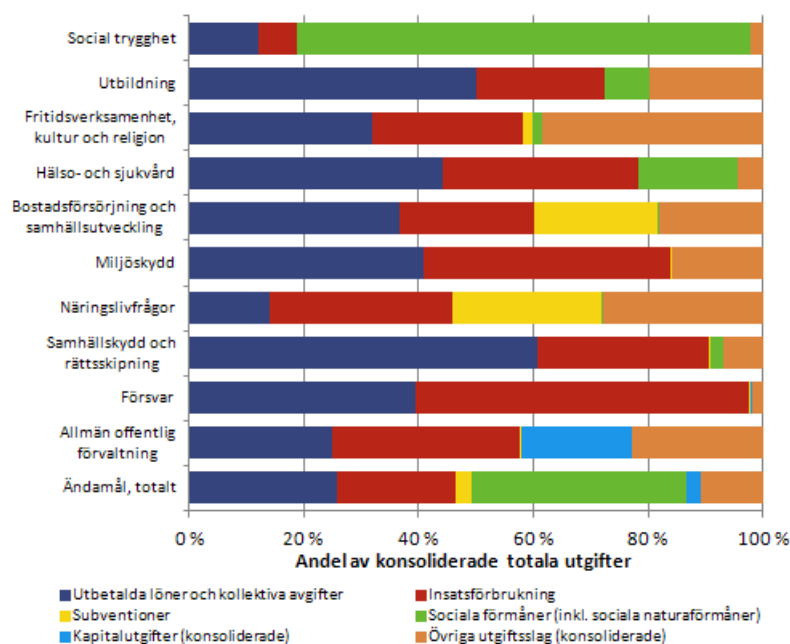
Sett till icke-konsoliderade totala utgifter är lokalförvaltningen den näst största sektorn. År 2011 ökade sektorns utgifter med 5,7 procent. Största delen av lokalförvaltningens utgifter hör till ändamålsgruppen hälso- och sjukvård. Näst störst är utgifterna inom socialt skydd och utbildning.

Undersektorn socialskyddsfonder är den minsta undersektorn sett till icke-konsoliderade utgifter. År 2011 ökade sektorns icke-konsoliderade utgifter med fem procent. Merparten av dess utgifter är utgifter med anknytning till socialt skydd. Största delen av dessa utgifter är sociala förmåner andra än in natura. En liten del av utgifterna hänför sig till studier och hälso- och sjukvård.

1.3 Utgiftsstrukturerna olika inom ändamålsgrupperna

De totala utgifterna inom den offentliga sektorn är i statistiken också indelade i utgiftsslag enligt nationalräkenskaperna. Viktigast av dessa är löntagarsättningar, insatsförbrukning, sociala förmåner andra än in natura och sociala naturaförmåner, bruttoinvestering, kapitaltransfereringar och löpande transfereringar samt kapitalutgifter.

Figur 2. Utgiftsslagens andelar av den offentliga sektorns konsoliderade totala utgifter efter ändamål år 2011

Strukturerna av ändamålsgruppernas totala utgifter varierar mycket mellan ändamålen (Figur 2). Löntagarsättningarna är det mest betydande utgiftsslaget inom ändamålen övrigt samhällsskydd och rättsskipning, utbildning samt hälso- och sjukvård. Insatsförbrukningen, dvs. köpta varor och tjänster, är särskilt stor inom ändamålen försvar, allmän offentlig förvaltning och hälso- och sjukvård.

Av utgifterna inom socialt skydd består största delen av sociala förmåner andra än in natura och sociala naturaförmåner. Subventionerna utgör en betydande del av ändamålen inom näringslivsfrågor samt inom bostadsförsörjning och samhällsutveckling. Skuldtransaktioner avseende offentliga sektorn och kapitalutgifter hör till ändamålsgruppen allmän offentlig förvaltning.

Tabellbilagor

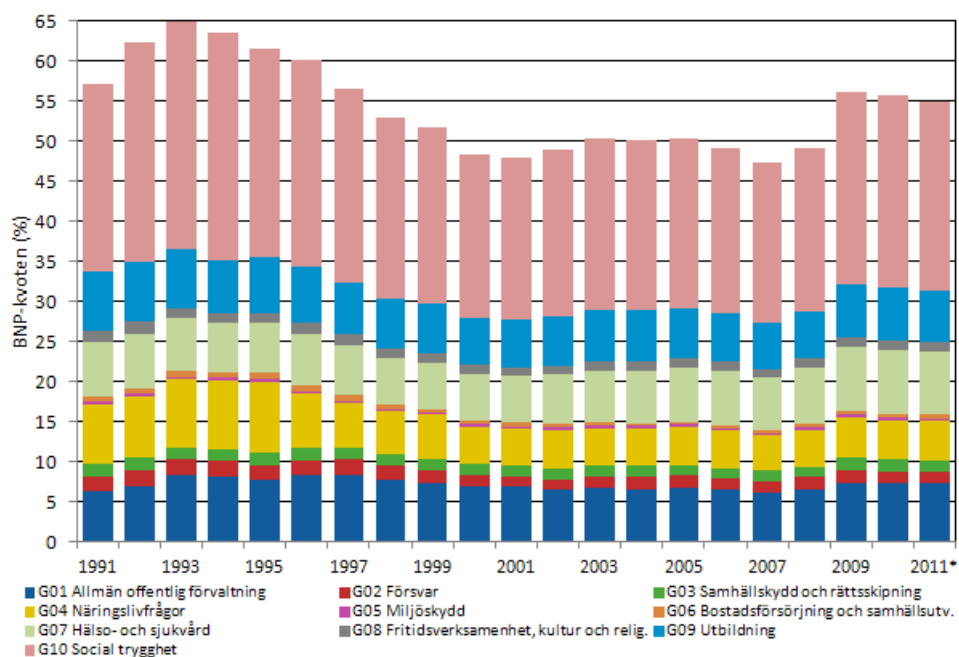
Tabellbilaga 1. Konsoliderade totalutgifter efter ändamål, den offentliga sektorn 2011

Ändamål	Miljon euro	Kvoten till BNP, %
G0 Ändamål, totalt	104 259	55,0
G0101 Verkställande och lagstiftande organ, ekonomi- och skatteförvaltning, utrikeförvaltning	3 092	1,6
G0102 Internationellt ekonomiskt bistånd	828	0,4
G0103 Allmänna förvaltningstjänster	5 997	3,2
G0104 Grundforskning	1 104	0,6
G0105 Allmän offentlig förvaltning, forskning och utveckling	9	0,0
G0106 Övrig allmän offentlig förvaltning	4	0,0
G0107 Skuldtransaktioner avseende offentliga sektorn	2 855	1,5
G0108 Allmänna transfereringar mellan olika delsektorerna inom den offentliga sektorn	0	0,0
G0201 Militärt försvar	2 582	1,4
G0202 Civilt försvar	37	0,0
G0203 Internationellt militärt bistånd	107	0,1
G0205 Övrigt försvar	27	0,0
G0301 Polisverksamhet	1 150	0,6
G0302 Brand- och räddningsverksamhet	598	0,3
G0303 Rättsskipning	517	0,3
G0304 Kriminalvård	245	0,1
G0305 Samhällskydd och rättsskipning, forskning och utveckling	3	0,0
G0306 Övrigt samhällskydd och rättsskipning	312	0,2
G0401 Övergripande handels-, näringslivs- och arbetsmarknadfrågor	1 337	0,7
G0402 Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske	1 995	1,1
G0403 Bränsle och energi	64	0,0
G0404 Utvinning av mineral samt tillverkning och byggverksamhet	198	0,1
G0405 Transporter	4421	2,3
G0406 Kommunikationer	38	0,0
G0407 Andra näringsgrenar	15	0,0
G0408 Näringslivfrågor, forskning och utveckling	906	0,5
G0409 Övriga ekonomiska frågor	146	0,1
G0501 Avfallshantering	57	0,0
G0503 Föreningssbekämpning	136	0,1
G0504 Skydd av biologisk mångfald och landskap	81	0,0
G0505 Miljöskydd, forskning och utveckling	55	0,0
G0506 Övrigt miljöskydd	142	0,1
G0601 Bostadsförsörjning	352	0,2
G0602 Samhällsutveckling	502	0,3
G0603 Vattenförsörjning	29	0,0
G0606 Övrigt, bostadsförsörjning och samhällsutveckling	164	0,1
G0701 Medicinska produkter, apparater och anordningar	1282	0,7
G0702 Öppen sjukvård	6 546	3,5
G0703 Sluten sjukhusvård	6 403	3,4
G0704 Folkhälsovård	47	0,0
G0705 Hälso- och sjukvård, forskning och utveckling	124	0,1
G0706 Övrig hälso- och sjukvård	427	0,2
G0801 Fritids- och idrottsverksamhet	865	0,5
G0802 Kulturell verksamhet	1 072	0,6

Ändamål	Miljon euro	Kvoten till BNP, %
G0803 Radio-, TV- och förlagsverksamhet	2	0,0
G0804 Religiös verksamhet och annan samhällsverksamhet	357	0,2
G0805 Fritidsverksamhet, kultur och religion, forskning och utveckling	4	0,0
G0806 Övrig fritidsverksamhet, kultur och religion	0	0,0
G0901 Förskoleutbildning samt grundskoleutbildning årskurs 1-6	2 470	1,3
G0902 Grundskoleutbildning årskurs 7-9 och gymnasieutbildning	5430	2,9
G0903 Eftergymnasial utbildning utom högskoleutbildning	5	0,0
G0904 Högskoleutbildning	3 391	1,8
G0905 Ej nivåbestämd utbildning	446	0,2
G0906 Stödtjänster till utbildning	42	0,0
G0907 Utbildning, forskning och utveckling	8	0,0
G0908 Övrig utbildning	299	0,2
G1001 Sjukdom och funktionshinder	9 080	4,8
G1002 Ålderdom	21708	11,5
G1003 Efterlevande	1521	0,8
G1004 Familj och barn	5 334	2,8
G1005 Arbetslöshet	3 928	2,1
G1006 Boende	552	0,3
G1007 Övrig social utsatthet	1 472	0,8
G1008 Social trygghet, forskning och utveckling	32	0,0
G1009 Övrigt, social trygghet	1 307	0,7

Figurer

Figurbilaga 1. Konsoliderade totaltutgifter efter ändamål, den offentliga sektorn 1991–2011

Förfrågningar

Jukka Hytönen 09 1734 3484
Ansvarig statistikdirektör:
Leena Storgårds
skt.95@stat.fi
www.stat.fi
Källa: Nationalräkenskaper, Statistikcentralen